

Spis treści

Przedmowa	IX
Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XIX
Wykaz orzeczeń	XLIII
Wprowadzenie	1
Rozdział I. Zagadnienia terminologiczne	9
§ 1. Terminologia procesu unifikacji prawa.....	10
I. Konsolidacja (kompilacja).....	11
II. Kodyfikacja.....	11
1. Kodyfikacja a system <i>common law</i>	15
2. Kodeks jako kategoria technicznoprawna.....	16
3. Specyficzne formy kodyfikacji: <i>Restatements of law</i> i modelowe statuty.....	18
III. Harmonizacja.....	20
IV. Unifikacja.....	21
V. Terminologia procesu unifikacji prawa a ustanowienie spadkobiercy w testamencie.....	22
§ 2. Podstawowa terminologia prawa spadkowego.....	26
I. Dziedziczenie testamentowe i ustawowe (<i>testacy</i> i <i>intestacy</i>).....	26
II. Pojęcie spadkobiercy (dziedzica, zapisobiercy) – <i>successor (beneficiary, heir, legatee)</i>	30
III. Pojęcie testamentu (<i>will</i>).....	36
IV. Powołanie spadkobiercy jako klauzula testamentowa (<i>appointment of successor, institution of successor</i>).....	42
V. Ustanowienie spadkobiercy a konieczna treść testamentu.....	50
Rozdział II. Powołanie spadkobiercy w systemach prawnych <i>common law i civil law</i>	59
§ 1. Sposób powołania spadkobierców w testamencie.....	59

I. Powołanie spadkobiercy w testamencie.....	61
1. Sposób powołania spadkobiercy.....	62
2. Powołanie spadkobiercy pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu	82
3. Spadkobiercy substytucyjni.....	96
4. Powołanie spadkobiercy a rodzaj otrzymanego w spadku przysporzenia.....	112
5. Doktryna inkorporacji (<i>doctrine of incorporation</i>)...	135
6. Kodycyl.....	137
7. Pełnomocnictwo do powołania spadkobiercy (<i>delegation of power to appoint successors</i>).....	141
II. Powołanie spadkobiercy w aktach niebędących testamentami	159
1. Współwłasność (<i>joint tenancy</i>)	162
2. Desygnowanie beneficjentów (<i>beneficiary designations, statutory nominations</i>)	163
3. <i>Precatory instruments</i>	172
4. Darowizna na wypadek śmierci (<i>gifts in case of death</i>)	173
5. Umowy regulujące dziedziczenie (<i>contracts to make wills</i>)	174
III. Podsumowanie	175
§ 2. Zakres podmiotowy powołania do spadku w testamencie (pojęcia spadkodawcy i spadkobiercy)	178
I. Pojęcie spadkodawcy (testatora).....	178
II. Pojęcie spadkobiercy.....	184
1. Niezdolność do dziedziczenia i niegodność dziedziczenia w systemie <i>civil law</i>	191
2. Niezdolność do dziedziczenia i niegodność dziedziczenia w systemie <i>common law</i>	195
3. Podsumowanie.....	196
§ 3. Ustanowienie spadkobiercą przez powołanie do określonych praw ze spadku.....	198
I. Skład spadku.....	200
II. Powołanie spadkobiercy do rzeczy lub praw należących do osób trzecich.....	204
1. Stanowisko systemu <i>common law</i>	205
2. Stanowisko systemu <i>civil law</i>	207
3. Podsumowanie.....	210
III. Ograniczenia swobody testowania.....	211
1. Swoboda testowania w systemie prawa anglosaskiego	212

2. Swoboda testowania w systemie prawa kontynentalnego	214
3. Podsumowanie.....	217
IV. Wpływ testatora na losy majątku po śmierci (testament działowy).....	220
V. Podsumowanie – możliwość unifikacji regulacji zakresu swobody testatora przy powołaniu spadkobierców przez rozrządzenie <i>mortis causa</i> na ich rzecz prawami lub rzeczami.....	224
§ 4. Przejście praw na spadkobierców testamentowych	226
I. Stanowisko systemu <i>civil law</i>	226
II. Stanowisko systemu <i>common law</i>	236
III. Mechanizm transmisji aktywów i pasywów <i>mortis causa</i> w ujęciu porównawczym.....	239
IV. Podsumowanie	243
Rozdział III. Odmienna koncepcja własności w systemie <i>common law</i> i <i>civil law</i> jako najważniejsza przeszkoda dla unifikacji instytucji ustanowienia spadkobiercy.....	245
§ 1. Terminologia prawa własności.....	249
I. <i>Common law</i>	249
II. <i>Civil law</i>	251
III. Pojęcie własności.....	252
§ 2. Pojęcie własności w systemie <i>common law</i>	253
§ 3. Pojęcie własności w systemie <i>civil law</i>	259
§ 4. Możliwość unifikacji koncepcji prawa własności (dyskusje teoretyczne).....	264
§ 5. Praktyczne doświadczenia z unifikacją prawa własności.....	270
§ 6. Wprowadzenie trustów w systemie <i>civil law</i> jako przykład próby unifikacji prawa własności.....	272
I. Własność <i>appropriated to a purpose</i> (powiązana z celem).....	275
II. Własność <i>trustee</i> (zarządcy trustu).....	280
§ 7. Propozycja jednolitej koncepcji prawa własności.....	283
§ 8. Uzasadnienie celowości unifikacji prawa własności.....	288
I. Unifikacja własności ograniczona do kwestii terminologicznych	290
II. Unifikacja prawa własności ograniczona do niektórych jego części.....	293

III. Argumenty podważające celowość unifikacji prawa własności i ich krytyka	295
IV. Argumenty za unifikacją prawa własności	300
V. Podsumowanie	303
Rozdział IV. Argumenty uzasadniające potrzebę unifikacji regulacji powołania spadkobiercy	305
§ 1. Uzasadnienie dla unifikacji (całego) prawa prywatnego	306
I. Argumenty na rzecz unifikacji prawa prywatnego	306
II. Krytyka stanowiska przeciwnego unifikowaniu prawa prywatnego.....	321
§ 2. Uzasadnienie dla unifikacji prawa spadkowego (regulacji ustanowienia spadkobiercy)	331
§ 3. Podsumowanie	349
Rozdział V. Konkluzje <i>de lege lata</i> i wnioski <i>de lege ferenda</i>	351
§ 1. Wnioski końcowe.....	351
§ 2. Założenia propozycji zunifikowanych reguł ustanowienia spadkobiercy	354
Indeks rzeczowy	367